

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A LA SEURETAT (PREVENCIÓ I SEURETAT)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 20 de gener de 2023, el ciutadà, que demanava reserva d'identitat, va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Un agent de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB), al qual identifica a través del seu TIP, va denunciar el seu fill per consumir begudes alcohòliques a la via pública. El jove va informar l'agent que no era cert, i l'agent li va respondre de forma prepotent si s'estimava més que el sancionés per desordres, molèsties o altres conductes similars.
- Segons diu, el seu fill té síndrome d'Asperger, i una de les característiques d'aquesta síndrome és la incapacitat de mentir.
- No ha recorregut la denúncia i ha assumit el pagament de la sanció, però demana que s'investigui si hi ha més comunicacions ciutadanes d'aquest tipus sobre la conducta de l'agent que va intervenir, a fi de prendre les mesures oportunes.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **l'Àrea de Prevenció i Seguretat** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 30 de gener de 2023, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 16 de febrer de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

- Atesa la petició de reserva de dades de la persona interessada, no és possible extreure la denúncia que correspon a l'escrit del promotor de la queixa.
- Consultada la base de dades del personal de la GUB, no consta cap altra queixa ciutadana sobre l'actitud de l'agent que va intervenir.
- Si hi constessin altres queixes, s'aplicaria una amonestació, ja que és el que es preveu per la comissió disciplinària per falta lleu, extrem que no s'ha acreditat als fets manifestats pel ciutadà.
- Atès el caràcter reservat de les dades de l'interessat, des de la Unitat de Deontologia i Afers Interns de la GUB (UDAI) no ha estat possible contactar amb ell per ampliar la informació relacionada amb la intervenció que dona origen a la seva queixa. Per tant, amb la informació de què es disposa, no es pot emetre una valoració adequada dels fets descrits.
- El promotor de la queixa no aporta cap element probatori que pugui donar veracitat a la seva versió.
- Es conclou que no s'ha pogut acreditar l'existència d'elements que puguin ser constitutius d'una infracció al règim disciplinari, per la qual cosa es proposa l'arxivament de la informació reservada.

CONSIDERACIONS

El ciutadà denuncia que el seu fill, amb síndrome d'Asperger, ha rebut un tracte inadequat per part d'un agent de la GUB, que l'ha denunciat per la comissió d'una infracció que ell nega.

Com apunta l'interessat, una de les característiques de les persones amb síndrome d'Asperger és que no entenen la mentida, no la utilitzen i no l'accepten perquè no els interessa mentir. Per tant, sembla lògic que el ciutadà doni absoluta veracitat als fets relatats pel seu fill i promogui una indagació sobre la conducta de l'agent de la GUB que va intervenir.

Ara bé, des de la UDAI, es conclou que no es pot provar el tracte denunciat pel ciutadà i, després de consultar l'historial de l'agent, ratifiquen que no consten altres queixes sobre la seva actitud en la prestació del seu servei.

La Sindicatura de Greuges constata que la majoria de les queixes referides a un tracte inadequat per part dels agents de la GUB es tanquen amb el pronunciament que no es pot provar el tracte denunciat per part de la ciutadania. I aquest cas no és una excepció. Segons l'informe municipal, el ciutadà no ha aportat proves per acreditar els fets que denuncia, i la reserva de la identitat del promotor de la queixa limita la possibilitat d'entrevistar-lo per conèixer la seva versió dels fets.

Tot i això, cal tenir en compte que, **quan els agents són denunciats, les seves declaracions tenen el mateix valor que la de la resta de les parts implicades** en els esdeveniments, tot i que siguin agents de l'autoritat. Per tant, no tenen la presumpció de veracitat, que sí que opera en altres àmbits, com el sancionador.

Per això, hi ha la possibilitat que els agents narrin els esdeveniments amb la càrrega de subjectivitat pròpia de qui pot ser part perjudicada, ja que, si es constata la versió del ciutadà, això podria tenir conseqüències disciplinàries sobre l'agent.

La Sindicatura de Greuges, amb motiu d'expedients anteriors, ha posat de manifest la dificultat que comporta el tractament d'aquest tipus de queixes quan no es disposa d'elements que facin prova dels fets denunciats per la ciutadania. Tot i això, **considera important que es denunciïn determinades conductes assenyalant l'agent policial presumptament responsable.** Les denúncies ciutadanes poden facilitar la tasca investigadora de la UDAI, ja que permeten detectar si un agent en concret es desvia de l'aplicació del codi ètic al qual està sotmès, amb les conseqüències disciplinàries que això implica.

En aquest punt, es considera necessari **recordar als agents policials l'obligació que tenen de donar en tot moment un tracte correcte i atent amb els ciutadans i les ciutadanes**, als quals han de procurar auxiliar i protegir sempre que les circumstàncies ho aconsellin, i facilitar-los informació completa i tan àmplia com sigui possible sobre les causes i la finalitat de les seves intervencions. Aquesta obligació està recollida a l'article 10.2 b) de la Llei 16/1991, de les policies locals, que considera com a falta lleu la incorrecció de tracte envers la ciutadania.

Igualment, **es considera oportú reiterar la necessitat d'incrementar el nombre de càmeres en l'uniforme dels agents.** Ara per ara es disposa de 160 dispositius i se n'ha licitat la compra de 50 més. Tot i això, resulta insuficient si es té en compte el nombre d'agents que formen el cos. **Aquests dispositius evitarien situacions com la que ha estat objecte d'aquesta queixa**, ja que, en bona mesura, podrien aportar elements probatoris respecte a situacions controvertides.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **no es pot provar que l'actuació de l'Àrea de Prevenció i Seguretat no hagi estat ajustada a dret pel que fa al tracte que l'agent policial va dispensar al ciutadà.**

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que continuï incrementant el nombre de dispositius de gravació personal, a fi de dimensionar-los a la realitat de la plantilla policial, per tal que puguin constituir elements probatoris de les circumstàncies de la seva actuació.
- **Recordar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que els agents policials tenen l'obligació de donar, en tot moment, un tracte correcte i atent a la ciutadania.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.